

<http://www.suomenaivot.fi/>

Aivosairaudet – kalleimmat kansantautimme

Jyrki Korkeila

Psykiatrian professori

Turun Yliopisto

Puheenjohtaja

Suomen Aivot ry.

Suomen Aivot ry. Finska Hjärnan rf, Finnish Brain Council

- 13.3.2012 perustettu yleishyödyllinen, voittoa tavoittelematon yhdistys
- Tarkoituksena on tutkimustietoon perustuvan aivoterveiden edistäminen
 - Tarkoitustaan yhdistys toteuttaa tekemällä aloitteita eri viranomaisille, tiedottamalla, kouluttamalla, toimimalla yhteistyöelimenä jäsenorganisaatioidensa välillä
- Yhteydenpito European Brain Councilin ja muihin kansainvälisiin organisaatioihin

Jäsenet

- Yhdistysjäseniä 27
 - Tieteelliset yhdistykset: psykiatria & neurologia, 15 yhdistystä
 - Kolmas sektori 12 järjestöä

- Yhteisöjäseniä 4

European Brain Council

EBC

European Brain Council

Cost of Disorders of the Brain in
Europe since January 2014

€ **798,000,000,000**

Aivojen vuosi 2014 - 2015

The European Brain Council Manifesto for the 2014 European Union elections

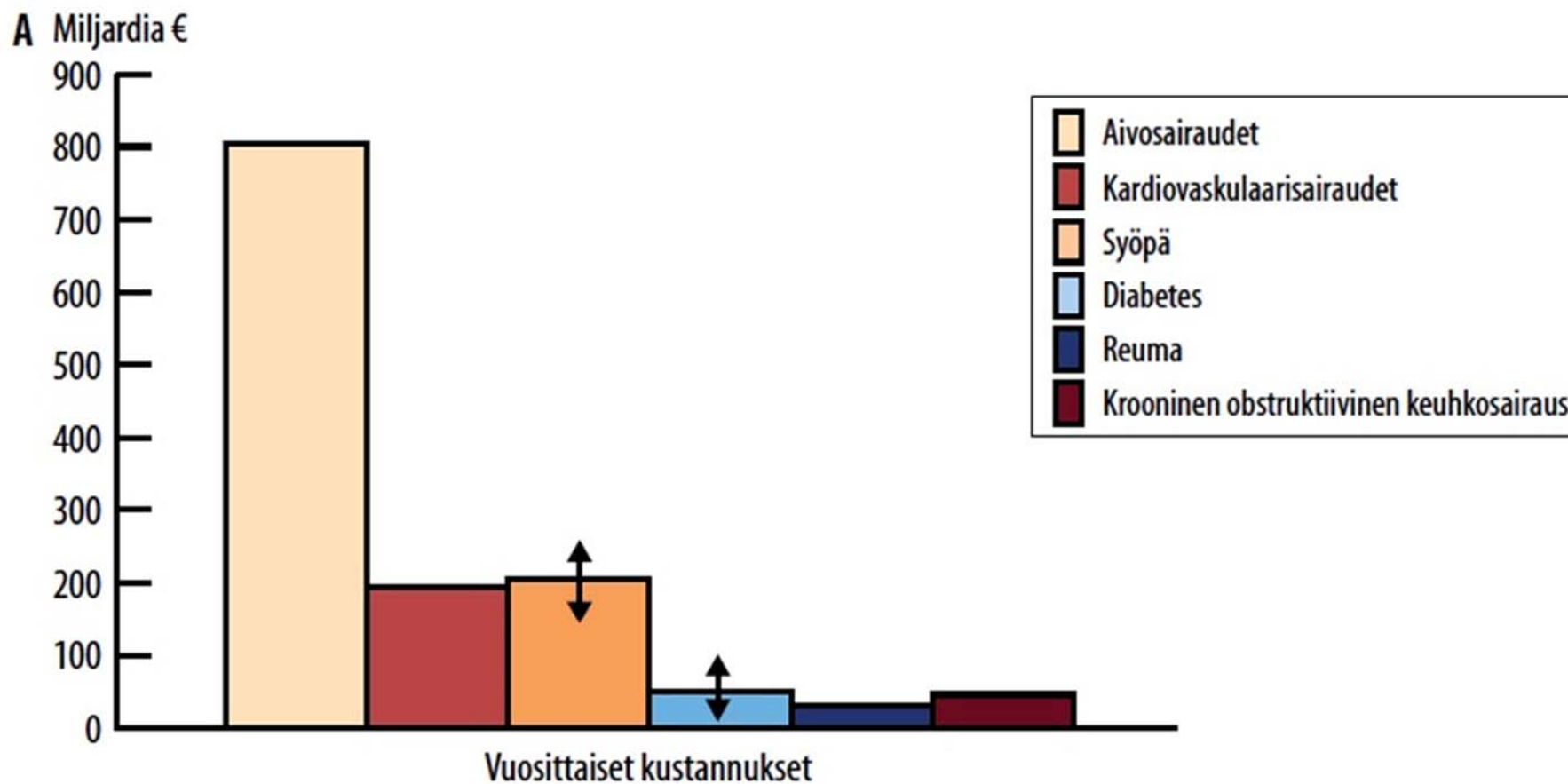
- Aivotutkimus tarvitsee enemmän huomiota ja rahoitusta
- Tutkijoiden aivovuoto Euroopasta pysäytettävä
- Potilaiden ja omaisten rooli tulee saada näkyvämmäksi
- Kansallisilla strategioilla saadaan aikaiseksi parempaa terveyttä ja pienentää kansalaisten sairauriskeitä
- Masennus- ja muistisairauksia varten omat strategiat
- Alkoholihaittojen vähentäminen tärkeää

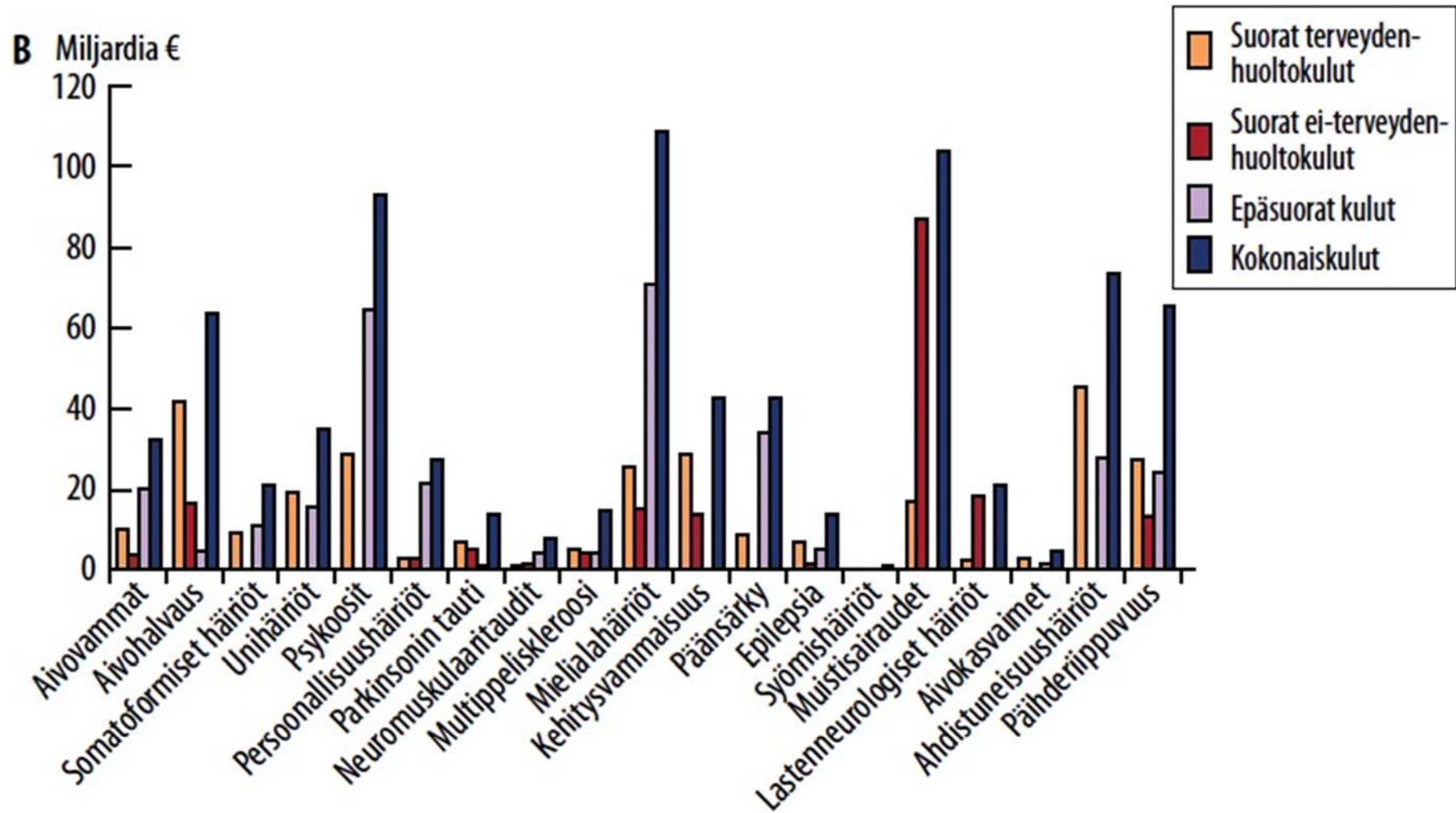

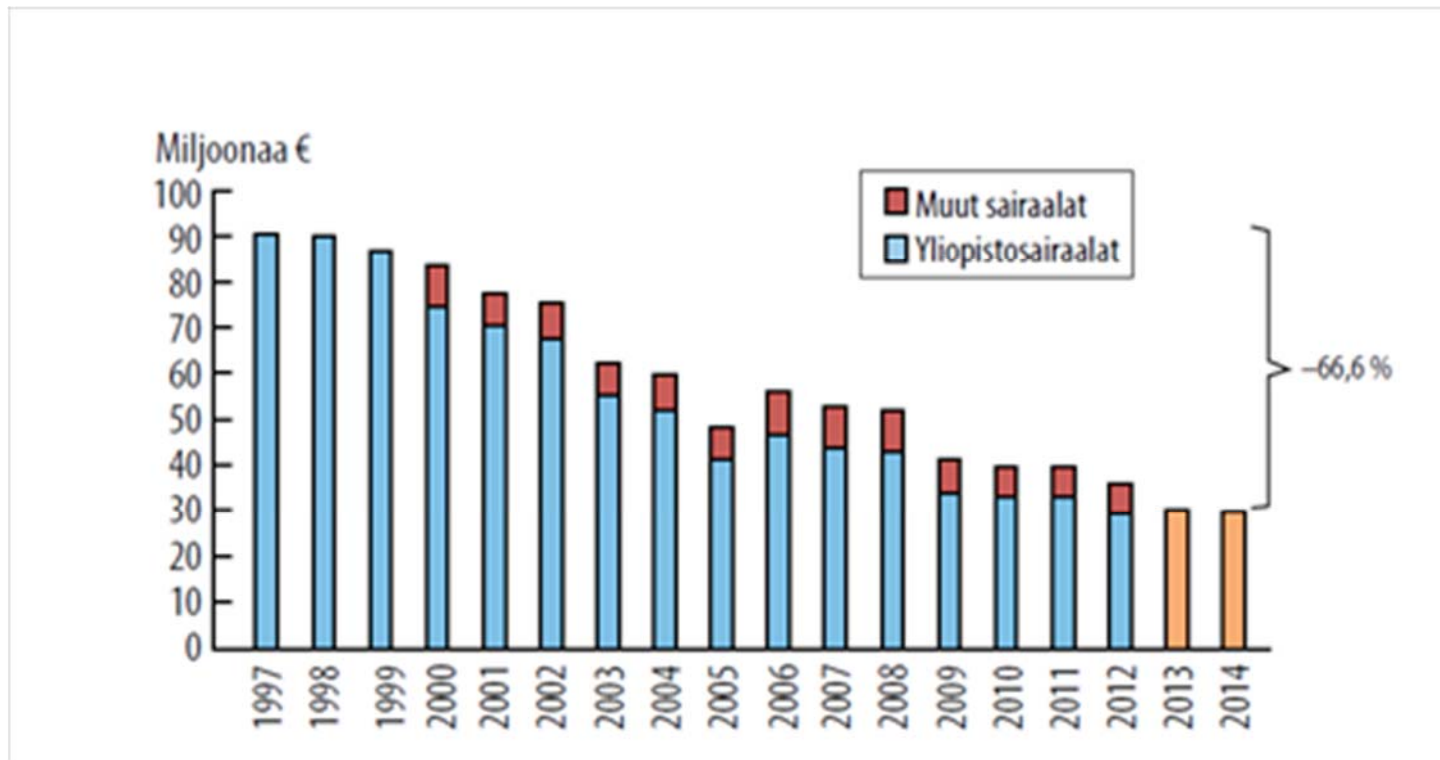
SUOMEN AIVOT

FINSKA HJÄRNAN European Brain Council

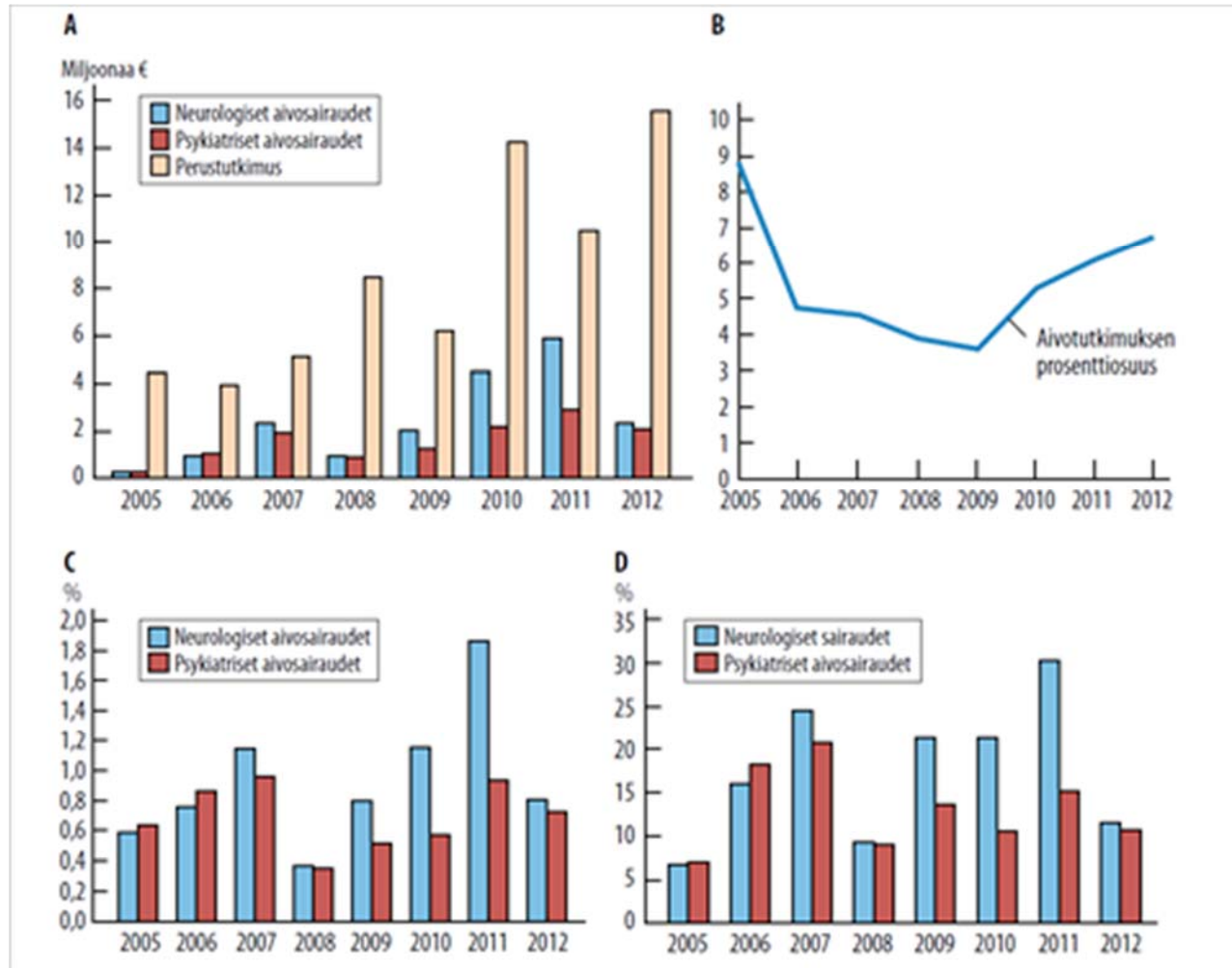
Aivosairaudet: kalleimmat kansantautimme

Erytisvaltionosuudet tutkimukselle 97-12

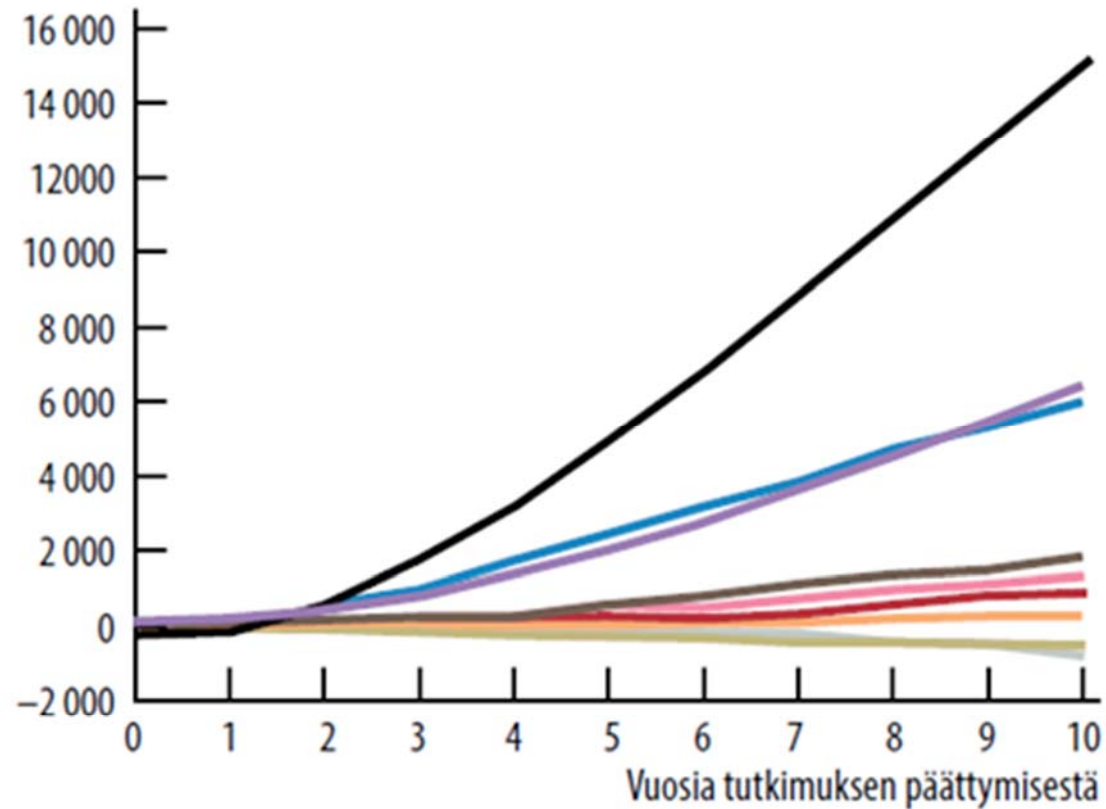
Aivosairauksien tutkimuksen osuus Suomen Akatemian myöntämästä rahoituksesta

Tutkimus

- Kliinisen tutkimuksen väheneminen merkitsee asiantuntijuuden kertymisen heikkenemistä, osaamisyksiköitä vähemmän

- Aivovuoto ulkomaille

Hyöty yhteiskunnalle (miljoonaa Yhdysvaltain dollaria)

- Kahdeksan tutkitun sovelluksen kokonaishyöty
- Aivoinfarktin liuotushoito
- Indometasiini keskosten aivoverenvuodon estossa
- Oireisen kaulavaltimoahtauman leikkaus aivoinfarktin estossa
- Verenohennushoito aivoinfarktin estossa eteisvärinässä
- Diatsepaami toistuvassa kouristuskohtauksessa
- Kaulavaltimotukoksen ohitusleikkaus kallon ulkoa kallon sisään
- Oireettoman kaulavaltimoahtauman leikkaus aivoinfarktin estossa
- Beetainterferoni MS-taudissa

Laatupainotteisten elinvuosien lisäys hoitovuotta kohti

- Masennuslääkkeet 1,5 kk 102 £/vuosi
- Kognitiivinen terapia 1 kk kustannukset 736 £/vuosi
- Skitsofrenia, psykoosilääke 1,5 vko kustannus 892 £/vuosi

Table 8.1: Summary of results by patient group/intervention, 1985–2005

1	2	3	4	5	6	7
		QALYs gained			Incremental costs	
Patient groups/intervention	Compliant user years (000s)	Per user year	Total (000s)	Total monetised (£ million)	Per user year (£)	Total (£ million)
Depression:						
SSRIs	9,160	0.1306	1,197	29,914	102	931
Community psychiatric nurses	356	0.0017	1	15	340	121
Behaviour or cognitive therapy	656	0.0800	52	1,312	736	483
Schizophrenia:						
Atypical antipsychotics	248	0.0212	5	131	892	221
Community psychiatric nurses	576	0.0017	1	24	340	196
Other mental disorders:						
Community psychiatric nurses	917	0.0017	2	39	340	312
Total	11,914		1,257	31,435		2,263

SSRI = selective serotonin reuptake inhibitor

Ero lääkkeen ja terapian välillä selitty taajemmalla käytöllä ja sovellettavuuden eroilla

- Kun käyttö laajenee huomattavan suureksi vaikuttavuus laskee

Edistäminen ja ehkäisy

- Lasten ja nuorten neuropsykiatriset ja psykiatriset ongelmat ovat yleisiä ja hoitamattomina ennustavat voimakkaasti aikuisiän ongelmia.
- Neurologisten poikkeavuuksien kuntoutuksella voidaan turvata nuorelle itsenäinen elämä
- Menevätkö voimavarat oikeisiin kohteisiin ehkäisyn kannalta?

Ehkäisy: mielenterveystyö

- **Kouluinterventiot** vaikuttavia lasten ja nuorten mielenterveydelle
 - Ns. Häiriöpalvelujen tarpeen vähentyminen
 - Varhainen hoito kattavalla kouluterveydenhuollolla, jossa vahvaa mielenterveysosaamista
- **Vanhempien ohjaamiseen** perustuvalla hoitomallilla kodin ulkopuolisia sijoituksia ja yksilöllisiä hoitoja
- Hallintokunnat ylittäviä **moniammatillisia perhehoitoja** toteuttamalla häiriöpalvelujen tarpeen on havaittu laskevan
 - Koulutusvaatimukseen ei liity erityisosaamista

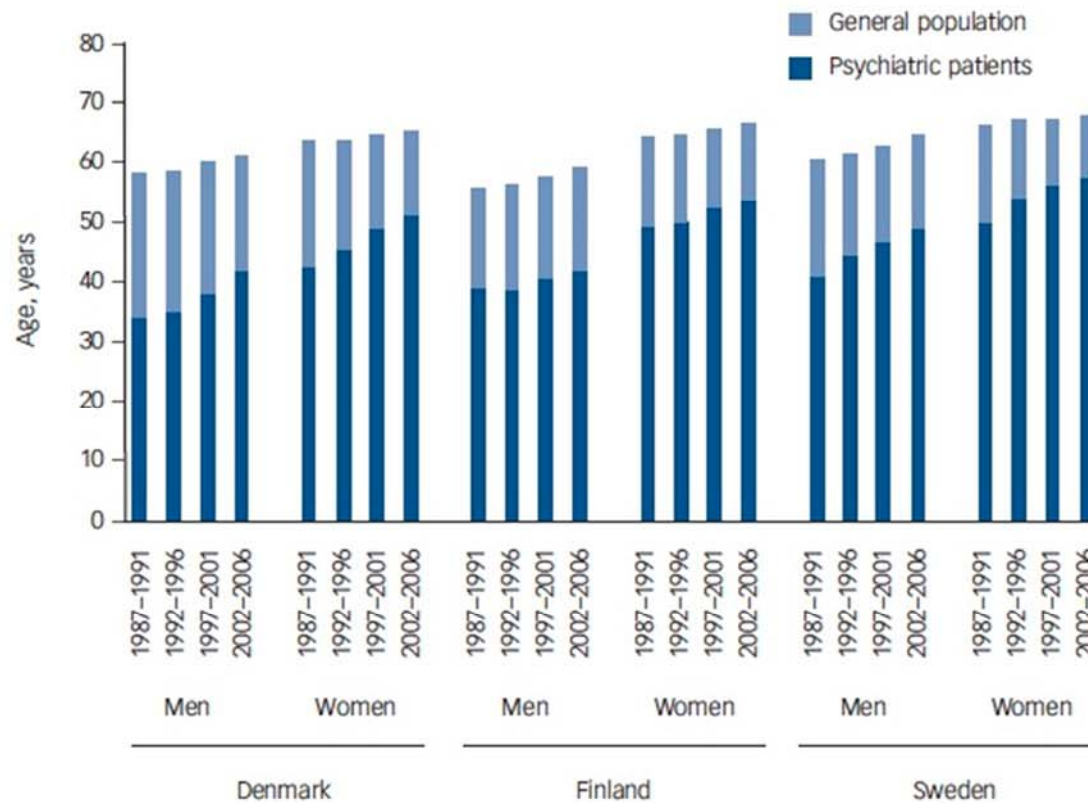
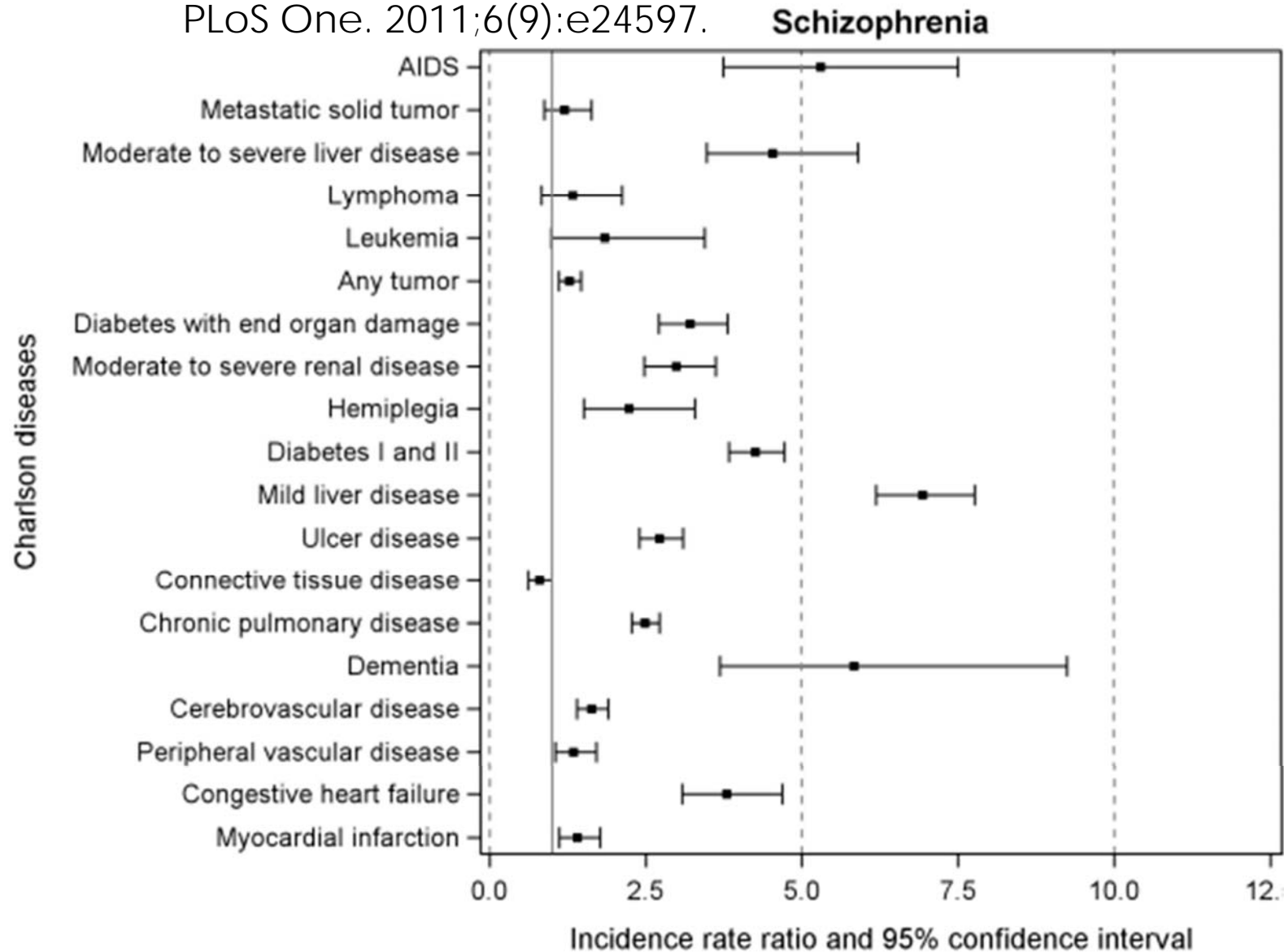

Fig. 2 Total life expectancy among psychiatric patients and general population in Denmark, Finland and Sweden 1987-2006 at 15 years of age.

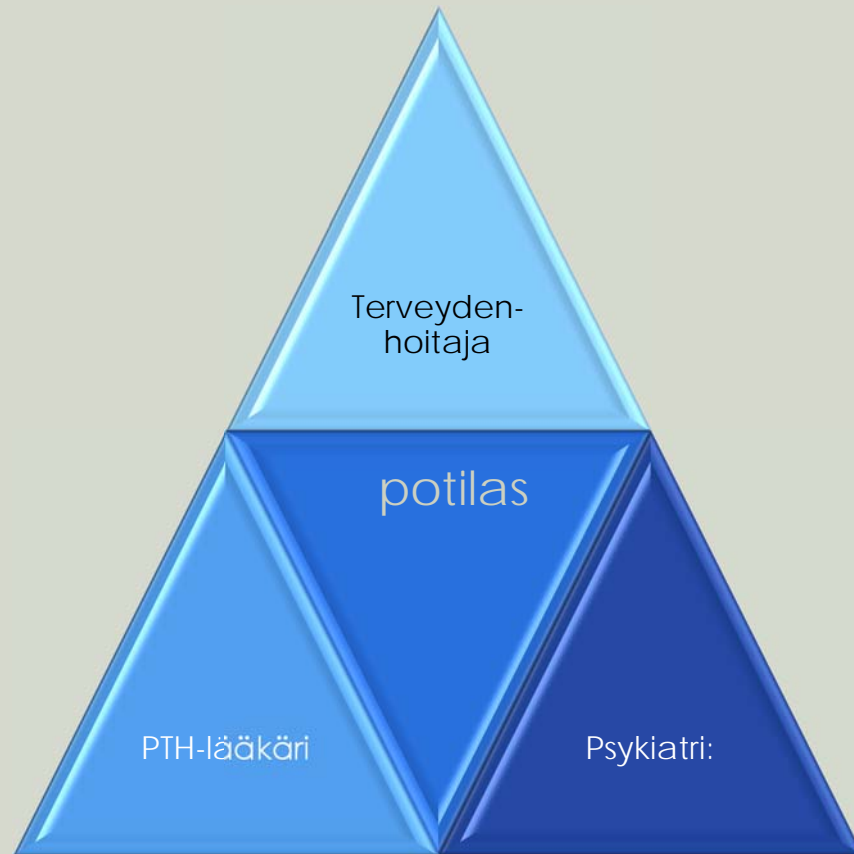
J.Korkeila Chronic somatic comorbidity and excess mortality due to natural causes in persons with schizophrenia or bipolar affective disorder. PLoS One. 2011;6(9):e24597.

11.2.2015

Psykiatria: somaattiset sairaudet

- Satakunnan sairaanhoitopiirissä 30-45% terveystieteiden lääkärin työpanoksesta psykiatrisen hoitosuhteen omaaville potilaille

Työkyvyttömyys: nuoret aikuiset

- Nuorten aikuisten masennuksen vuoksi myönnettyt työkyvyttömyyseläkkeet ovat lisääntyneet,
 - Kehitys on aikuisilla laskusuunnassa.
- Palvelujen saatavuus ei ole suurin ongelma
- Nuorisotyöttömyys on työkyvyttömyyseläkkeiden yksi keskeinen taustatekijä
 - Yksinäisyys
 - Taloudellisten voimavarojen niukkuus
 - => Vaikeudet muuttaa kotoa

Mielenterveyskomissaari Michael Horgan, NY

- Integroitu hoito: mielenterveyspalvelujen viides aalto
 - Sosiaali- ja terveydenhuolto
 - Psykiatrinen ja somaattinen hoito samalta luukulta
 - Ei erillistä perusterveydenhuoltoa & mielenterveyspalveluja
 - Ei erillisiä somaattisia ja psykiatrisia yksiköitä

Kustannuksia aiheuttavat neurologiset sairaudet

- Suomessa on maailman paras akuuttihoito
- Moniammatillinen kuntoutus riittämätöntä
 - Enemmän kuntoutusta, vähemmän laitoshoittoa
- Muistisairauksia voidaan ennaltaehkäistä ja varhainen hoito hidastaa sairauden etenemistä

SUOMEN AIVOT

FINSKA HJÄRNAN European Brain Council

Suomen Aivot ry

Puheenjohtaja:

Professori Jyrki Korkeila, Suomen Psykiatriyhdistys ry

Varapuheenjohtaja:

Professori Perttu Lindsberg, Suomen Neurologinen Yhdistys ry

Varsinaiset jäsenet:

Professori Eeva Aronen, Suomen Lastenpsykiatriyhdistys ry, HY

Dosentti Marja Hietanen, Suomen Neuropsykologinen Yhdistys ry, HY

Dosentti Irma Holopainen, Suomen Aivotutkimusseura ry, TY

Työ- ja koulutusvalmentaja Jyrki Rinta-Jouppi, Mielenterveyden keskusliitto ry

Professori Juha Öhman, Suomen Neurokirurginen Yhdistys ry, TaY

Toiminnanjohtaja Tiina Viljanen, Aivoliitto ry (NV-järjestöt)

Varajäsenet:

Ylilääkäri (Rinnekotisäätiö) Nina Bjelogrić-Laakso,

Suomen Kehitysvammalääkärit ry

Dosentti Tuula Lönnqvist, Suomen Lastenneurologinen yhdistys, HY

Kansanedustaja Sari Sarkomaa